

architectuurcentrum aorta

Architectuurcentrum AORTA
Kaap Hoordreef 66
3563 AW Utrecht

Gemeenteraad Utrecht
Postbus 16200
3500 CE Utrecht

Utrecht, 25 juni 2026

Betreft: Motie bezuiniging Architectuurcentrum Aorta coalitieakkoord

Geacht raadslid,

Het nieuwe Utrechtse coalitieakkoord zet vol energie in op nieuwe gebiedsontwikkelingen, verduurzaming en een eerlijk woonbeleid. Tegelijkertijd besluit de coalitie om de structurele subsidie aan Architectuurcentrum AORTA te stoppen – de stichting die het debat hierover faciliteert en Utrechtse burgers en bedrijven betreft bij stedelijke ontwikkelingen. Met dit besluit van de coalitie vervalt ook de ondersteuning aan de Rietveldprijs en de Truus Schröderprijs.

AORTA ontvangt sinds haar oprichten in 1996 een jaarlijkse, gemeentelijke subsidie om die doelstelling waar te maken – op dit moment zo'n € 100.000 per jaar. Deze bijdrage omvat ongeveer 1/3 van onze jaarlijkse begroting en faciliteert onze (publieks)programma's. Juist nu Utrecht wil doorpakken met bouwen, is inspraak en de uitwisseling van ideeën essentieel en is het onverstandig om te korten op de subsidiebijdrage.

We roepen u als raadslid op om tijdens het debat over het coalitieakkoord op 2 juli een motie in te dienen om dit besluit van de coalitie terug te draaien, vanwege de volgende redenen:

Het besluit is niet onderbouwd.

- Het besluit tot het stoppen van de subsidie is genomen zonder toelichting of aankondiging aan ons adres. Eén zin - terloops opgenomen in een financiële tabel op pagina 80 - stelt onze organisatie voor een precare financiële situatie.
- De subsidie wordt in de zeer korte tijdsspanne van 2 jaar volledig gestopt: 50% vermindering in 2027 en een volledige stop in 2028. Dat is onnodig fors en ingrijpend, waardoor de continuïteit van onze activiteiten direct gevaar loopt aangezien er onvoldoende tijd resteert om alternatieve scenario's te ontwikkelen.

Het besluit brengt de onafhankelijke platformfunctie van AORTA in gevaar, wanneer juist reflectie en debat over stedelijke ontwikkeling essentieel is.

- De stad staat voor een enorme bouwproductie: 71.000 nieuwe woningen en bijbehorende voorzieningen tot 2044. Wij zijn het enige onafhankelijke platform in Utrecht waar participatie, onderzoek en inspraak over ruimtelijke ontwikkelingen gevoerd wordt op neutraal terrein; dus niet vanuit de gemeente of een marktpartij.

architectuurcentrum aorta

Zonder gemeentelijke subsidie wordt AORTA bovenmatig afhankelijk van bijdragen van marktpartijen. Dat brengt onze onafhankelijkheid in gevaar.

- AORTA vervult via haar programma's een onafhankelijke functie als mediator en verbinder tussen projectontwikkelaars, woningcorporaties, architecten, stedenbouwkundigen, gemeente en publiek. AORTA is bovendien organisator van een belangrijk netwerk van ruimtelijke/ontwerpde professionals in Utrecht, de Tafel van AORTA. Beide komen door dit besluit op losse schroeven.
- AORTA voorziet aantoonbaar in een behoefte van inwoners van Utrecht. Onze programma's worden elk jaar drukker bezocht. De Dag van de Architectuur trok dit jaar dubbel zoveel bezoekers als vorig jaar, en de nieuwe lezingenserie het Utrechts Architectuurtje in TivoliVredenburg is elke editie uitverkocht. Zonder subsidie dreigen dergelijke programma's te vervallen.
- AORTA betreft kinderen en jongeren via onderwijsinstellingen en -organisaties bij de gebouwde omgeving, via onder andere gastlessen op basis- en middelbare scholen. Ook werken we samen met de Universiteit Utrecht.

AORTA is een betrouwbare partner van de gemeente.

- AORTA heeft nadrukkelijk alle adviezen van de gemeente opgevolgd om uit te groeien tot de robuuste organisatie die het nu is, en werkt al jarenlang productief samen met de gemeente Utrecht.
- AORTA heeft concrete stappen genomen naar aanleiding van de feedback op onze recente subsidieaanvragen. We worden dus 'gestraft', terwijl we grote stappen hebben gezet in de professionalisering van onze organisatie:
  - We hebben ons financieel gesterkt met nieuwe sponsors, waardoor de subsidie een afnemend percentage van onze begroting beslaat;
  - Stichting AORTA is dit jaar op nadrukkelijke wens van de gemeente gefuseerd met de Stichting Rietveldprijs. Met deze fusie kunnen we de gemeentelijke bijdrage zo efficiënt mogelijk besteden;
  - Het team is uitgebreid met vakkundige medewerkers en een nieuwe directeur.

Het besluit staat haaks op de hoge kwalitatieve ambities die er zijn voor de Utrechtse bouwproductie.

- AORTA organiseert programma's gericht op de verduurzaming van de gebouwde omgeving – nota bene één van de speerpunten van de coalitie. Zo organiseert AORTA een langdurig onderzoeksproject met marktpartijen, ontwerpers en de gemeente rondom de toepassing van houtbouw in de wijk Rijnenburg, en een ontwerpwedstrijd met Stedin en de gemeente die het bewustzijn over de ruimtelijke impact van de energietransitie vergroot.
- Met dit besluit stopt ook de bijdrage aan de Rietveldprijs en de Truus Schröderprijs. Deze prijzen belonen goed opdrachtgeverschap en kwalitatieve gebouwen: de projecten die voorbeeldstellend zijn voor de toekomstige bouwproductie van Utrecht.

Het besluit verzwakt de landelijke positie van Utrecht op het vlak van ruimtelijke ontwikkeling.

architectuurcentrum aorta

- In de top-10 grote steden van Nederland ontvangt elk lokaal architectuurcentrum structurele gemeentelijke subsidie. Utrecht – de snelst groeiende van de 10 – zou met dit besluit de uitzondering worden.
- AORTA is cruciaal als verbinder tussen Utrecht en de rest van Nederland als lid van het CoLA (Coördinatie Lokale Architectuurinitiatieven), een netwerk van 51 lokale architectuurcentra. Binnen dit netwerk voert AORTA samen met partners programma's uit voor de Actieagenda Ruimtelijk Ontwerp van het Rijk, met als doel om landelijk ontwerpend onderzoek lokaal te ankeren.
- AORTA brengt nationale trends en ontwikkelingen op het ruimtelijk vlak naar Utrecht. Zo organiseerden we eerder dit jaar een programma over de groeiende ruimteclaims van Defensie, samen met nationale partners.
- AORTA is hét startpunt voor bezoekers uit het ruimtelijke veld die willen leren van de Utrechtse architectuur en stedenbouw. Jaarlijks leiden we talloze woningcorporaties, projectontwikkelaars en architecten uit binnen- en buitenland rond in de stad. Het besluit geeft ons minder armslag om deze taak te vervullen.

We hopen dat u naar aanleiding van deze punten net als wij de noodzaak ziet om dit besluit te herzien. Heeft u vragen? Dan kunt u contact opnemen met Bob van Ree, Voorzitter Raad van Toezicht AORTA (06-28840610 / bobvanree@gmail.com), of Michelle Gulickx, Interim Directeur AORTA (06-42526561 / mgulickx@aorta.nu).

Met vriendelijke groet,

Team AORTA

Merle Ebskamp, Michelle Gulickx, Paul Splinter, Brechje Mansveld, Jorinde Bosma

Inspirational Board AORTA

Esther Vlaswinkel (SVP), Gregor van Lit, Theo Stauttener (Stadkwadraat), Leanne Reijnen, Do-Janne Vermeulen (Team V), Marco Wubben (BPD), Michiel Huls (Deltavormgroep)

Raad van Toezicht Stichting AORTA / Stichting Rietveldprijs

Bob van Ree, Wieger Jellema, Irina van Aalst, Wouter Moorlag, Eveline Keizer

Commissie Rietveldprijs

Edwin Buitelaar, Martine Sluijter, Roel Lichtenberg, Paul Splinter, Arjan den Boer, Edwin Lucas, Go Bruens

Gidsen AORTA

Go Bruens, Leon Sebregts, Jan Maarten Dalmeijer, Leen de Wit

Sponsors AORTA

AM, BPD, Era Contour, Janssen de Jong (Blink), Lingotto, Synchron, Vorm, Van Wijnen, Heijmans, Utrechtse Bouw Sociëteit, Trebbe, Dura Vermeer Bouw en Vastgoed Utrecht

Jaarleden Tafel van AORTA 2026

Parcifal van den Berg, Johan Boogerd, Marianne Davidson, Joris Dresen, Pieter van Fulpen, Sander Gorter, Martin de Jong, Jeroen Kreijne, Roel Lichtenberg, Jeroen Marseille, Taco

architectuurcentrum **a o r t a**

Meerpoel, Marc Reniers, Erik Schimmel, Arjan Smits, Theo Stauttener, Gideon Van Dode Jong, Hester Wessels

Stichting Coördinatie Lokale Architectuurinitiatieven (CoLA)

Mark Minkjan, Indira van 't Klooster, Gabriël Verheggen, Barbara Luns, Floor van Spaendonck, Dave Willems